

**Громадська організація
«Київська наукова організація
педагогіки та психології»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ**

учасників міжнародної
науково-практичної конференції:

**«ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ»**

3–4 квітня 2020 року

Київ
2020

УДК 37.01+159.9(063)
П24

Педагогіка і психологія: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 3–4 квітня 2020 року). Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. – 156 с.

УДК 37.01+159.9(063)
П24

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Педагогіка і психологія: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

© Колектив авторів, 2020
© Київська наукова організація педагогіки та психології, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ

Боднар Т. О.

ГІБРИДНА ПЕДАГОГІКА. ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ЯК КЛЮЧОВИЙ
ФАКТОР ПЕДАГОГІКИ ХХІ СТОЛІТТЯ.....8

Ворона Л. І.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ..... 12

Золотарьова О. І., Ткемаладзе З. П., Кривошей А. С.

АРТ-ТЕРАПІЯ В АРТ-ПЕДАГОГІЦІ 15

Корольова Л. В.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ
ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ
ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА..... 19

Никифоров А. М.

ОЗНАКИ ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ГАЛУЗІ
НАВЧАННЯ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА
ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ..... 22

Овчинникова Е. Н.

ІСТОКИ ГУМАНІТАРНОГО ОБРАЗОВАНИЯ 24

Таможська І. В.

ОСОБЛИВОСТІ ВИПРОБУВАНЬ НА ЗВАННЯ
ДІЙСНОГО СТУДЕНТА ТА НА ВЧЕНІ СТУПЕНІ
В УНІВЕРСИТЕТІ СВ. ВОЛОДИМИРА В ДРУГІЙ
ПОЛОВИНІ ХІХ СТОЛІТТЯ 28

СЕКЦІЯ 2. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

Бугаєвська Ю. В.

ПОКАЗНИКИ ЗДАТНОСТІ СТУДЕНТІВ ОВОЛОДІВАТИ
КОРПОРАТИВНОЮ КУЛЬТУРОЮ..... 31

Нечитайло Л. Г., Карабцова В. Т.

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ У ДІТЕЙ..... 33

Рибак О. П.

РАНКОВІ ЗУСТРІЧІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ:
ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ 37

Фучила О. М.
ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ МЕДИЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ
СТУДЕНТІВ ЗВО..... 41

Шеремет І. В., Челнокова М. С., Василенко К. С., Сухорукова І. О.
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК РАЦІОНАЛЬНОГО
ХАРЧУВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ..... 44

Якимович Т. Д., Пастирська І. Я., Козловська Н. Д.
ІНТЕГРАЦІЯ ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ
(КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТТЯ)..... 47

СЕКЦІЯ 3. КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Лещій Н. П.
ОСВІТНЬО-ОЗДОРОВЧЕ СЕРЕДОВИЩЕ ОСВІТНЬО-
РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЦЕНТРУ ДЛЯ ДІТЕЙ ЗІ СКЛАДНИМИ
ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ 51

СЕКЦІЯ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Бондарчук А. Я.
ЕСТРАДНА ПІСНЯ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ВОКАЛЬНОЇ
КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ МУЗИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗВО..... 55

Левицька А. І.
СУТНІСТЬ ПОНЯТЬ «ВЗАЄМОДІЯ» І «ПРОФЕСІЙНА ВЗАЄМОДІЯ»
У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ 58

Мушинська Н. С., Новодворська М. Є.
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНИХ
ЦІННОСТЕЙ БАКАЛАВРІВ ЕКОНОМІКИ
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ 62

Ноздрова О. П.
ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ
ВЧИТЕЛІВ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ МЕТОДАМИ
ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕДАГОГІКА» 67

П'явка К. М., П'явка І. М.
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ-МУЗИКАНТІВ
ЯК ОСНОВНИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОСТІ 71

Підгірний О. В.
РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ..... 75

Самойлова О. М. РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ БІЗНЕС-ТРЕНЕРА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ОГЛЯД	77
Сапогов М. В. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	79
Чепурна В. О. ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПОРТФОЛІО У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ІНЖЕНЕРНО- ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	82
Черепехіна О. А. ЩОДО ПОБУДОВИ МІЖДСЦИПЛІНАРНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПСИХОЛОГІЇ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ	86
Шкабаріна М. А. МЕТОДИЧНА КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ.....	91
Штомпель Г. В. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА	93
Ярош Л. В., Мосенко Н. Д. ТВОРЧА ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧА І КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА НА УРОКАХ ДИРИГУВАННЯ.....	97
СЕКЦІЯ 5. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ	
Бойко С. М. НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ З УПРОВАДЖЕННЯ ТЮТОРСЬКИХ ПРАКТИК В УКРАЇНІ.....	101
СЕКЦІЯ 6. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ	
Александрова О. Ф., Александров В. М. ВИХОВАННЯ І РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ: АСПЕКТ СИСТЕМА ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ	106
Тушницький Н. І., Криштанович М. Ф. ФОРМУВАННЯ ХРИСТІЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ ДОШКІЛЬНИКІВ	109

СЕКЦІЯ 7. ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Каленюк К. І.

ВПЛИВ МУЛЬТФІЛЬМІВ НА РОЗВИТОК ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 113

Павлушкіна О. В.

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПРОВЕДЕННЯ ФІЗКУЛЬТУРНИХ
СВЯТ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ 116

СЕКЦІЯ 8. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ, ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ

Терлецька Ю. М.

ПСИХОДУХОВНА ДЕПРИВАЦІЯ ЛЮДИНИ ЯК НАСЛІДОК ЗМІНИ
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ДУХОВНОСТІ 120

Черних О. А.

АДАПТИВНИЙ ПЕРФЕКЦІОНІЗМ ЯК ОСОБИСТІСНИЙ РЕСУРС
В КОНТЕКСТІ ДОСЯГНЕННЯ ЖИТТЄВОГО УСПІХУ 124

СЕКЦІЯ 9. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Дубовик О. М.

ВИМОГИ ДО ЗНАТЬ КЛІНІЧНОГО ПСИХОЛОГА
ПРИ НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНОМУ ОБСТЕЖЕННІ 127

СЕКЦІЯ 10. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ, ПСИХОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Володарська Н. Д.

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОГО
БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ 130

Марчук Л. М.

АКТУАЛІЗАЦІЯ АСЕРТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ В ПЕРІОД КРИЗ 134

СЕКЦІЯ 11. ПЕДАГОГІЧНА ТА ВІКОВА ПСИХОЛОГІЯ

Богдан Т. В.

ОСОБЛИВОСТІ АГРЕСИВНИХ ПРОЯВІВ
У ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ 138

Скляр С. С., Шукалова О. С.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ
ДО НАВЧАННЯ У ЗВО 141

Уханова А. І.
ПРОСОЦІАЛЬНА ПОВЕДІНКА ТА ПСИХОЛОГІЧНЕ
БЛАГОПОЛУЧЧЯ УКРАЇНСЬКИХ ПІДЛІТКІВ..... 144

Хижняк М. В.
ПРОЦЕС ІНДИВІДУАЦІЇ: СУЧАСНІ ТЕОРІЇ РОЗВИТКУ 148

**СЕКЦІЯ 12. ПСИХОЛОГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ
В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ**

Вовчик-Блакитна О. О., Гурлева Т. С.
ЧИТАННЯ КНИГИ ЯК СКЛАДОВА
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ 152

7. Ranieri M., Fabbro F. Questioning Discrimination Through Critical Media Literacy: Findings from Seven European Countries. *European Educational Research Journal*, 2016. Vol. 15. No. 4.

Шеремет І. В., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри медико-біологічних
та валеологічних основ охорони життя і здоров'я

Челнокова М. С., старший викладач
кафедри медико-біологічних
та валеологічних основ охорони життя і здоров'я

Василенко К. С., аспірант кафедри
теорії та методики початкового навчання

Сухорукова І. О., студентка I курсу магістратури
факультету педагогіки і психології

*Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК РАЦІОНАЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Важливим фактором впровадження знань та формування навичок раціонального харчування є стратегія держави щодо здоров'я дитини як підґрунтя здорової нації, яка послідовно здійснюється в системі освіти [2, с. 5]. Питання поінформованості школярів, їх батьків та педагогічної громадськості з питань здорового харчування тісно пов'язано сьогодні з сучасними уявленнями [3-5] про харчування, значним впливом на споживчий вибір засобів масової інформації, серед якої – зовнішня реклама, реклама на телебаченні та інформація, що міститься у мережі Інтернет.

Адже сьогодні, покладаючись на рекламу продуктів харчування, діти та батьки нерідко опиняються перед складним вибором і часто роблять його не на користь натуральних продуктів [1, с. 9]. Питання вибору продуктів, які діти споживають щодня, є визначальним для їхнього здоров'я. Батьки та педагоги повинні якомога змістовніше знайомити школярів з основами здорового харчування і, таким чином, сприяти їх повноцінному фізичному розвитку та готувати до життя в умовах ринку.

Сучасній людині необхідно мати уявлення про здорове харчування, вміти здійснювати свідомий вибір продуктів харчування, бути компетентною у сфері споживчих товарів, бути обізнаною в питаннях здорового способу життя. Впровадження знань з основ здорового харчування в освітній процес є відповіддю на виклики сучасності, сприянням гармонійному фізичному та психічному розвитку дитини, соціальній адаптації школярів. Таке навчання повинно розпочинатися з молодшого шкільного віку, продовжуватись у середній та старшій школі.

Учені встановили, що стан здоров'я людини залежить від багатьох чинників, які об'єднуються в чотири групи, кожна з яких має різний за значенням вплив: генотип людини на 20% визначає її здоров'я; стан навколишнього середовища (чинники довкілля) – на 20%; рівень розвитку системи охорони здоров'я – на 10%; спосіб життя – на 50%. Тобто найбільший вплив на стан здоров'я людини справляє її спосіб життя, важливим компонентом якого є харчування.

Підраховано, що повна ліквідація захворювань серцево-судинної системи призвела б до збільшення тривалості життя людини в середньому на 10-12 років; онкологічних захворювань – на 7-10 років, а за умов адекватного

Таким чином, *харчування* – це провідний факт у збереженні здоров'я людини, особливо коли мова йде про зростаючий організм.

Що таке раціональне харчування? Що є його основою? Як правильно побудувати свій раціон? Яким продуктам харчування надавати перевагу? В якій кількості необхідно споживати ті чи інші продукти, щоб задовольнити організм у необхідних харчових речовинах? Такі запитання повинна ставити перед собою кожна сучасна людина, щоб уміти правильно орієнтуватися в різноманітті, яке надає харчова промисловість, і розумно робити вибір на користь свого здоров'я.

Раціональне харчування (гасіо – розумний) – це доцільно організоване та своєчасне постачання до організму людини поживної та смачної їжі, яка містить оптимальну кількість харчових речовин, необхідних для підтримування життя, росту, розвитку та підвищення працездатності.

Що таке доцільно організоване та своєчасне харчування? Це означає, що поживні речовини надходять до організму людини з їжею саме в той час, коли це потрібно (не раніше, не пізніше), в тій кількості, яка необхідна (не більше, не менше). Зверніть увагу! Раціональне харчування – це смачна та приємна їжа.

Побудова харчового раціону молодших школярів повинна враховувати особливості життєдіяльності її організму:

– підвищений рівень основного обміну (у 1,5 рази вищий, ніж у дорослих);

- великі нервово-психічні навантаження (періоди екзаменів, сесій, потоки різноманітної інформації, що призводить до неврозів, безсоння, головного болю, депресій тощо);
- напруження зорового апарату (робота за комп'ютером, довготривалий перегляд телепередач та ін.);
- період статевого дозрівання, акселерацію, заняття спортом, бажання подобатися, підвищену увагу до власної зовнішності (оцінка та прагнення змінювати свою статуру, впливати на розвиток м'язової системи, стан шкіри, волосся, нігтів тощо).

Отже, раціональне харчування – це фізіологічно повноцінне харчування здорових людей із врахуванням їх віку, статі, характеру праці та інших факторів. Раціональне харчування сприяє збереженню здоров'я, опірності шкідливим факторам навколишнього середовища, високій фізичній і розумовій працездатності молодших школярів.

Вдало організована навчально-виховна робота у початковій школі сприятиме формуванню корисних умінь і навичок у сфері раціонального харчування, готовності дотримуватись правил здорового харчування, утвердженню певних смакових переваг дітей молодшого шкільного віку, впливатиме на організацію та структуру харчування у сім'ях.

Література:

1. Вплив харчування на здоров'я людини: підручник / За ред. Радька М. М. – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – 500 с.
2. Методичні рекомендації щодо впровадження навчального курсу за вибором «Здоров'я дитини – здорове харчування». 3-4 класи ЗНЗ / [Гриценчук О. О., Овчарук О. В., Оліфіра Л. М.: за заг. ред. О. В. Овчарук]. – К.: Друкарня ТОВ «Вольф», 2010. – 28 с.
3. Челнокова М. С. Особливості конфліктної взаємодії як складової психічного здоров'я учнів початкової школи // Матеріали другого міжнародного симпозіуму «Освіта і здоров'я підростаючого покоління»: Зб. наук. праць в 2-х частинах / За ред. Страшка С.В. – Вип. 2. – Ч. 2. – К.: Алатон, 2018. – С. 136-138.
4. Bilyk V. Science preparation of future psychologists in higher education institutions: comparative analysis of Spanish and Ukrainian experience // Web of Scholar. – № 2 – P. 33-41.
5. The model of training of the future teachers for prevention of pupils' vision disorders / I. Sheremet, K. Vasylenko // Social and Economic Aspects of Education in Modern Society: Proceedings of the XI International Scientific and Practical Conference, March 22, 2019. – Warsaw: RS Global Sp. z O.O., 2019. – P. 29-34.

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ
Міжнародної науково-практичної
конференції

«ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ:
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕНЬ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ»

3–4 квітня 2020 року, м. Київ

Видавник: ГО «Київська наукова організація
педагогіки та психології»

Поштова адреса редакції: 04108, Київ, а/с 62

Електронна пошта: office@knopp.org.ua сайт: www.knopp.org.ua
tel: 38 066 699 58 42

Підписано до друку 06.04.2020 р. Здано до друку 07.04.2020 р.

Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Цифровий друк. Ум. друк. арк. 9,07.

Тираж 100 прим. Зам. № 0704-20.